

Het (voorlopige) programma ziet er als volgt uit:

maandagavond 6 oktober Vogeltrek, door Jelle van Dik
Zaterdag 11 oktober aansluitende excursie naar de Noordduinen en/of
naar het strand.

maandagavond 13 oktober Ontstaan en indeling van het Landschap, Hein Verkade
zaterdag 18 oktober aansluitende excursie per fiets in de omgeving
van Noordwijk.

maandagavond 20 oktober Paddestoelen, door Frans v.d.Berg
zaterdag 25 oktober aansluitende excursie op Nieuw Leeuwenhorst.

- - - - -

NATUURMONUMENTEN IN NEDELAND

Beste natuurvrienden,

Nu de vakanties weer in zicht komen, meen ik er goed aan te doen, uw aandacht te vestigen op de werkelijk schitterende natuurmonumenten in ons land.

Het is alleszins de moeite waard om aan één of meerdere van de omschreven gebieden eens een bezoek te brengen.

Ik neem aan dat de redactie van de Strandloper er prijs op zal stellen, als u eens een kort verslagje op zou willen stellen van uw bevindingen tijdens de aanstaande zomervakantie, (Ja zeker !!!!! - red.)

Wilt u meer weten over de hieronder opgegeven natuurgebieden, dan moge ik u verwijzen naar het bijzonder goed uitgevoerde boekje: "Handboek van natuurreservaten en wandelterreinen in Nederland", korter omschreven als het "Handboek Natuurmonumenten". Dit boekje is pas verschenen en het is een geheel vernieuwde en bijgewerkte versie van het oude Handboek dat een tiental jaren geleden het licht zag.

Gemakshalve is een kaartje bijgevoegd, waarop is aangegeven waar de terreinen zich bevinden. De nummers in het hieronder geplaatste overzicht corresponderen met de nummers op het kaartje.

1. TEXEL

Verspreide bezittingen in het lage land van Texel, totaal zo'n 500 ha. De terreinen zijn vooral belangrijk als broedgebieden. Buitendijks heeft Natuurmonumenten zo'n 6700 ha in beheer (De Schorren). De terreinen zijn niet vrij toegankelijk, wel beperkte excursiemogelijkheden. Verschillende terreinen zijn vanaf de weg uitstekend te overzien.

2. HET ZWANENWATER

Een oppervlakte van bijna 600 ha met 2 meertjes en een grote vogelrijkdom. De ingang is aan de Zuid-Schinkeldijk en ligt direct ten zuiden van Callantsoog. Toegankelijk voor leden; niet-leden kunnen ter plaatse toegangskarten aanschaffen. De wandeling is uitsluitend mogelijk via één route.

3. DUIN EN KRUIDBERG,

Gelegen bij de Kennemerduinen. Prachtig duingebied met een grote afwisseling van bos, struweel en meer open vegetaties. Grote vogelrijkdom.

Het gebied is toegankelijk voor leden; voor niet-leden is het mogelijk een jaarkaart te bestellen ad f 3,- , uitsluitend per giro no 587382 t.n.v. Natuurmonumenten, 's-Gravenland.

4.VOORNE'S DUIN

Dit gebied van meer dan 700 ha is in 1927 voor het grootste gedeelte aan Natuurmonumenten geschonken. Eén van de botanisch meest waardevolle duin-gebieden van West Europa.

Vrije toegang voor Leden van Natuurmonumenten en voor donateurs van de Stichting "Zuidhollands Landschap". Er zijn ook jaarkaarten beschikbaar.

5.ZWAAKSE WEEL EN BLOEMDIJKEN

Een voormalige kreek, gedeeltelijk omzoomd met geboomte. Het terrein zelf is niet toegankelijk, maar de dijken die bijna 50 ha beslaan, zijn dat wel, met uitzondering van de taluds. Een geweldige bloemenrijkdom.

6.NIEUWKOOPSE PLASSEN

Een enorm gebied van rietland, hooiland en broekbos, binnen een botanisch en faunistisch rijk plassenengebied. Er zijn kolonies van Kokmeeuw, Zwarte stern, Purperreiger en Blauwe reiger. Het water is vrij bevaarbaar, zij het hier en daar met beperkende bepalingen; het land is verboden. Oppervlakte bijna 900 ha.

7.HET VECHTPLASSENGBIED

Bij u allen -neem ik aan- een wel bekend gebied. Veel moeras- en watervogels. De terreinen in de Loosdrechtse en Tienhovense Plassen en die rond Ankeveen en Kortenhoef zijn in het algemeen niet toegankelijk, behalve op de daartoe aangewezen voetpaden en waterwegen.

8.SCHAEP EN BURGH

Een prachtig parklandschap met o.m. vijvers en zwaar geboomte. Een 's-Gravenlandse buitenplaats van 25 ha. Aldaar is gevestigd het kantoor van Natuurmonumenten. Toegankelijk alleen voor leden.

9.KAAPSE BOSSEN

Een glooiend terrein van meer dan 250 ha. Beukenbossen, Eiken-berkenbossen en naalldhoutcomplexen. Een zeer aantrekkelijk wandelgebied. Vrij toegankelijk op wegen en paden, met uitzondering van de omgeving van de huizen op de Ruiterberg. Het terrein bevindt zich bij Doorn.

10.LOONSE EN DRUNENSE DUINEN

Dit uitgestrekte bos- en stuifzandgebied van meer dan 1500 ha ligt in de provincie Noord-Brabant. Er is nog levend stuifzand aanwezig. Het terrein is vrij toegankelijk op wegen en paden. Uitgebreide wandelmogelijkheden; wandelkaart beschikbaar.

11.OOISTERWIJKSE VENNEN

Een gebied -groot 395 ha- dat voornamelijk uit oude dennenbossen bestaat. De vennen liggen hierin en er is een bijzondere vegetatie. Met uitzondering van de oevers van de vennen, vrije wandeling op wegen en paden. Wandelkaart aanwezig.

12.LANDGOED SCHALOEN

In de buurt van Oud-Valkenburg. Veel vogelsoorten. Vrije toegang op wegen en paden. Grasland en boomgaard in het Geuldal. Rijke bodemvegetatie. Het Schaelsbergerbos vormt een aantrekkelijk wandelgebied.

13.GERENDAL / GENHOES

Ruim 80 ha in de buurt van Oud-Valkenburg. Kasteel Genhoes is omgeven door weilanden, boomgaarden en bos.

Vrij toegankelijk op wegen en paden; het kasteel is ingericht als museum.

14.HET GEULDAL

Dit schitterende gebied is zeker bij iedereen bekend. De oeverlanden van de Geul zijn zeer interessant en de Volmolen met bijbehorende landerijen zijn van landschappelijke waarde.

15.SINT JANSBERG

Een landgoed van 175 ha bos in de omgeving van Nijmegen. Rijke flora en vogelstand. Evenals de aangrenzende Mookerheide vrij toegankelijk op wegen en paden. Veel loofhoutsoorten, bronnetjes, beekjes en meertjes.

16.HET LAND VAN WINTERSWIJK

Prachtige loofbossen met rijke ondergroei. Er zijn nog resten hoogveen te vinden. Specifieke bekenvegetatie. In het Dottinkraede, het Bönnik en het Buskersbos geldt vrije wandeling op wegen en paden.

Het Korenburgerveen is uitsluitend toegankelijk o.l.v. een opzichter.

17.HET DEELERWOUD

Te vinden ten westen van de weg Arnhem-Apeldoorn. Veel naalddhout en heide. Er is een goede wildstand; bovendien een vrij rondlopende kudde Drentse heideschapen.

Vrije wandeling op wegen en paden van 8.00 v.m. tot 8.00 uur n.m. of tot zonsondergang indien dit vroeger is dan 8.00 uur n.m.

18.NATIONALE PARK VELUWEZOOM

Plm. 4700 ha groot. Uitgestrekte naald- en loofbossen en heidevelden.

Een belangrijk gebied voor edelhert en wild zwijn. Vrije wandeling op wegen en paden, uitgezonderd de rustgebieden voor het wild die als regel gesloten zijn.

Belangrijke punten; De Heurne, de Carolinahoeve en de Posbank.

19.LEUVENUMSE BOS EN HULSHORSTER ZAND

Een oppervlakte van 770 ha. Het stuifzandgebied van het Hulshorster Zand ligt binnen dit gebied. We vinden er Naaldbos, gemengd bos en heidevelden, doorsneden door de Hierdense en de Leuvenumse beek. Op enkele uitzonderingen na, vrij toegankelijk op wegen en paden. Wandelkaart aanwezig.

20.EGHERIA

Een typisch Oosttwents landgoed, in de omgeving van Oldenzaal. Het landgoed is 86 ha groot en is vrij toegankelijk op wegen en paden. Afwisselend glooiend landschap, met verscheidene typen loos en landbouwgronden.

21.EERDER ACHTERBROEK

Terrein van bijna 300 ha groot ten zuidoosten van Ommen. Zwaar geboomte en oude houtwallen. Eén van de best bewaarde voorbeelden van het oude Saksische hoevenlandschap.

22.DE WIEDEN

Een landschappelijk en natuurwetenschappelijk rijk plassen- en veengebied met ca 4200 ha terreinbezit van Natuurmonumenten.

Verlandingsvegetaties, eendenkooien, soortenrijk hooiland en broekbos. De waterwegen in dit gebied zijn over het algemeen vrij toegankelijk. Aan land gaan is in het algemeen verboden.

Overzichtskaartje van de
Genoemde terreinen van
Natuurmonumenten

23.DE KLENCKE

Een ruim 200 ha groot landgoed, met bos, heide en landerijen, waarin omgracht landhuis uit de 18e eeuw. Gelegen ten oosten van Oosterhesselen. Vrije wandeling op wegen en paden.

24.DWINGELOSE HEIDE

Een oorspronkelijk Drents heidelandschap, ruim 1000 ha groot, met veel Dopheide. Schaapskudde en schaapskooi. Met uitzondering van de broedtijd vrije wandeling op wegen en paden.

25.BERKENHEUVEL / WAPSERVELD

Een prachtig gebied, groot 750 ha, bestaande uit grove dennenbossen met een rijke onderbegroeiing van o.a. kraaiheide, mossen, korstmossen en vossebes. Uitzonderd het rustgebied voor het wild, is het geheel toegankelijk op wegen en paden.

26.FOCHTELOËRVEEN

1582 ha in eigendom en/of beheer. Nog levend hoogveen aanwezig. Bijzondere fauna met o.m. Korhoen, Wulp, Adder en Ringslang. Slechts toegankelijk via een fietspad.

S. A. v.d. Oever

Wilt u meer weten over het werk van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland of wilt u hun belangrijke werk steunen? Wordt dan lid. Voor het minimumbedrag van f 25,- bent u lid. U hebt dan gratis toegang tot de meeste bezittingen van de Vereniging en u ontvangt tevens 4 x per jaar het aardige tijdschrift Natuurbehoud, dat u op de hoogte houdt van het wel en wee binnen de Vereniging. Jeugdleden betalen minimaal f 7,50, Administratie-adres: Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, Noordereind 60, 1243 JJ 's-Gravenland.

VREEMDE ZANGERS

Het geluid dat de vogels voortbrengen heeft de mens altijd geïnteresseerd, denk ik zo. Ver terug in de geschiedenis, werden vogels reeds om hun zang in kooien gehouden. Ook in de muziek werd vogelzang als thema gebruikt, zoals b.v. in de Jaargetijden van Vivaldi.

Op oude schilderijen, zoals b.v. bij Jeroen Bosch, zien we de kooivogels afgebeeld. Dat de zang van vrij-levende vogels te verkiezen is boven die van de kooivogels wist men echter vroeger ook al.

In de "Noordwijkse Arcadia" (van 1748) -mede op initiatief van onze voorzitter enige jaren geleden opnieuw uitgegeven- lezen we:

"daar rijst een Leewerk in de lucht !
ziet eens ! wat aangename vlucht !
Hoort ! dat zijn hemelsche gezangen...."

De franse schrijver Michelet zegt het in het begin van de 19e eeuw zo:

"Gewiekte stemmen van vuur, engelenstemmen !
uitingen van intens leven, een hoger leven dan het onze.. "